

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

Emnenr. 9

Tilleggsspørsmålnr.

Emne: Låving

Oppskr. av: M. G. Mikkelson

(adresse): Helle i Høgsfjord

Fylke: Rogaland

Herad: Torshov

Bygdelag: Espedal

Gard: Ure Espedal

G.nr. 48 Br.nr. 11

A. Merk av om oppskrifta er etter eiga røynsle.

B. Eller om den er etter andre heimelsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Samlings av låv har gått føre seg her i bygdi so langt attende som det er segn, og går føre seg den dag i dag. Det var helst låv av bjørk og lind. Låv av ark hadde dei gamle ikkje råd med å ta, då arken låv mytast til skav. No mer det mein og mein vart stukt med skaving vart arken mytast til låv.

A. å rirpa låv av trei har vore lite mytast her. Det var rime gonger før (Eg kan minnst at kring 1910 var det rime som plukka „tenna“ som me sa, låvret av arken straks før det datt av iin høsten).

1. Som det alt er sagt so har det vore låva og vort låva framleides. Låvret vart ikkje rett på som noko „hjelpes“ men som godt for til saken.

2. Den vaulige låve tid for bjørk var i slutten på juni måned, eller kring „junevok“ som me segger. Då går borken på bjørki røleis at den kan rirast til garve-bark. Då høgg ein bjørki ned, og då tok ein låvret med det same. Diindi: låva ein og affast då, då ein held for at låvret er best ved

2

denne tid. Me kala om, "laivring" "kjötkj-
laiv" og "linne-laiv".

3. Av reidshoy som vort mytta vor det "sigd".
Autan vor det "konn-sigden". eller so vor det
ein sigd laga av eit ljás brot, da helst av
ein longgorvs-ljá, da den vor starkast. Koko
reidshoy til á föggja greinene med med vort
ikkji mytta.

4. Som nemt iunder l vort mytji laiv sauka
frá kjötk som vor medhoggi; men vor det
kjötk singthoy so hogg ein av kvistarne
på rime og kopparne på dei som vort
kyrva ut. Lendi vort helst "Kjölt". d. v. o.
ein hogde den med i maunthoyd. Nokon vort
aldre frá hei som vort kjöltu kon ikkji nemmak
men beru vort dei vor frá store til á hoggast
med soti. So vor det og det gode med
Kjölde-stivane at dei ikkji trände bitast
av kvi og vort. Den vortlige tid fró laivring
av kjölde-stiv vor kvort fjende ár. d. v. o.
hatt ein i "Kjavar". Den som "laivon" d. v. o.
den som sauka dei einshilde kvistarne saman
til Kjavar gjorde det på denne måten: Tok
laivbúrka med högre, sauka dei iunder vintu
med toppen vort ut til vintu. Vort kon hadde
parre str. "Kjavar" (bunt) utte kon Kjavar bændt
over. ei mjukt pin og bögelij búrka. Han helst
"Sjoren" (Kjökkenen) i högre handi, smögge
den iunder Kjerven og tok toppen opp på
hi sida med vintu. Vreid den so iunder
Sjoren rokis at toppen på bændet ligg jam-
sides med toppene på Kjerven. So smögge
kon Sjoren iunder bændet på framida av det
omvordne bænd (topp).

5. Låveret var kirka i hús. Sleim i nýsur smákin og stúttar. Under kellerar eller útlöður Ein hende det på „Råde“ (granne stuger) til det var burt, da la ein det saman i la. I útlöður hadde ein oftast hóg i det rom som var at etta at låveret var lagt saman. Á stekthji låveret íte hev ikki vore mytta her. Låveret var kald i hji. Dei gamle rekna 6 hji til ein túndre („Eit stort hundre“ som dei sa, soleis rekna dei og korubandi. d. v. r. var dei ikki rekna i „Stær“. Ein stær var 13 band)

6. Va det lagligt i koma fram so var det vintersdag kjört heim på slede; man var det isjort var det bore. Ei vanlig fór var på 20 hjarvar. Låving var både manns og kvinns arbeid. Det var helst soleis at mannsen lagde låveret med med sigden og kvinnum hjarvar.

7. Det var ikki noka skiluda på det, anten det var innmark eller útmark.

8. som nemt under 5.

9. Låu av björt og lind, men basert var no arkelarar.

10. Var ikki mytta

11. Hlev aldrig vore mytta.

12. 13, 14 og 15 fell burt.

B. Hlev aldrig vore brúta so dore apinsmát fell burt.

2250

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING